

Okruhy k závěrečným zkouškám pro obor

Studium pro výchovné poradce

Okruhy předmětu Výchovné poradenství

1. Výchovné poradenství, vymezení a charakteristika předmětu.
2. Vznik, historie a vývoj poradenství na území ČR a ve světě.
3. Výchovné poradenství v kontextu poradenského systému ČR.
4. Poradenské teorie a strategie (C. R. Rogers, V. Frankl, S. Freud, A. Adler, E. Berne).
5. Osobnost výchovného poradce.
6. Další vzdělávání výchovných poradců.
7. Postavení výchovného poradce na škole a jeho spolupráce s ostatními pedagogy (asistent pedagoga).
8. Povinná dokumentace – evidence, náplň práce (standardy) a časový plán výchovného poradce, výkaznictví (R 44).
9. Základy mezilidské komunikace, vedení poradenského rozhovoru.
10. Oblast práce se žáky se spec. vzdělávacími potřebami a nadanými žáky – plán pedagogické podpory, individuální plány, individuální vzdělávací plány pro žáky se zdravotním postižením, příprava a tvorba, žádost o vyšetření, vstupní dotazník, dotazník k následnému vyšetření.
11. Problematika integrace a inkluze žáků se zdravotním postižením.
12. Člověk a svět práce. Svět práce - úloha výchovného poradce ve vztahu ke ŠVP (integrace volby povolání do ostatních předmětů).
13. Kariérové poradenství na všech stupních školství, specifika postavení zdravotně postižených na trhu práce.
14. Pracovně právní problematika a zaměstnávání fyzických osob se zdravotním postižením.
15. Spolupráce s ostatními institucemi.
16. Legislativa spojená s náplní práce výchovného poradce - vychovatel (ochrana osobních dat, bezpečnost,..).

Okruhy předmětu Pedagogicko psychologická diagnostika

1. Charakteristika a základní znaky pedagogicko-psychologické diagnostiky.
2. Diagnostické metody a jejich komparace s metodami výchovně vzdělávacími a výzkumnými.
3. Školní třída jako sociální skupina a vztahová síť.
4. Diagnostika školní třídy (diagnostické nástroje, profily některých metod).
5. Diagnostika školního/třídního klimatu (zjišťování klimatu třídy a školy).
6. Metoda pozorování, její druhy a možnosti (včetně tzv. nepravého "pozorování", podmínky k uplatnění této diagnostické metody).
7. Metoda dotazníku jako nástroje diagnostiky žáků (druhy, přednosti, limity a principy konstrukce dotazníku).
8. Rozhovor jako diagnostický nástroj, jeho druhy, průběh a úskalí; poradenský a diagnostický rozhovor, umění naslouchat.
9. Ostatní diagnostické metody a postupy (testové a projektivní metody, studium dokumentace, analýza produktů činnosti žáků; diskusní a zážitkové metody jako prostředek diagnostiky žáků).
10. Diagnostika rodinného zázemí žáka, její metody a postupy (zejména vedení poradenského a diagnostického rozhovoru s rodičem dítěte).
11. Autodiagnostika učitele, zdůvodnění jejího významu, autodiagnostické postupy a metody.

Okruhy ze Speciální pedagogiky a etopedie

1. Vymezení základních pojmů ve vztahu k postižení (defekt, porucha, tělesné, smyslové postižení) a ve vztahu ke společenské upotřebitelnosti (disabilita, handicap, bariera).
2. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, integrace, její stupně, vytváření inkluzivního prostředí třídy a školy, systém podpůrných opatření (klasifikace podle závažnosti postižení).
3. LMD, ADHD, ADD, PAS (základní vymezení postižení, etiologie, výchovně vzdělávací proces).
4. Základní charakteristika jednotlivých oborů SP (somatopedie, logopedie, tyflopédie, surdopedie, etopedie, psychopedie).
5. Specifické vývojové poruchy učení (vymezení dys-poruch, přístupy k žákům se SVPU).
6. Charakteristika základních poruch učení. Dyslexie, dysgrafie, dysortografie a dyskalkulie.
7. Aktuální legislativní normy a školské instituce v oblasti speciálního školství, speciálně-pedagogické poradenství.
8. Předmět etopedie, klasifikace poruch chování, neadaptivní chování (základní dělení).
9. Problematika domácího násilí. Sexuální deviace – sexuální perverze, sexuální inverze.
10. Specifika výchovy a vzdělávání dětí pocházejících z odlišného sociokulturního prostředí.
11. Úvod do matrimonologie, výběr partnera, problematika rozvodů.

Okruhy předmětu Sociálně patologické jevy

1. Sociální patologie jako vědní disciplína (vznik, vývoj, charakteristika, základní pojmy).
2. Základní sociálně patologické teorie (biologické, psychologické, sociologické).
3. Etiologie sociálních deviací (příčiny endogenní a exogenní).
4. Problematika nezaměstnanosti, chudoby, bezdomovectví.
5. Prevence a řešení záškoláctví.
6. Prevence a řešení agresivity a šikany ve výchovně vzdělávacím prostředí.
7. Kriminalita mládeže (charakteristika jevu, stav, druhy).
8. Xenofobie, rasismus, extremismus, intolerance.
9. Sebevražednost dětí a mládeže (charakteristika jevu, stav, druhy).
10. Záměrné sebepoškozování jako sociálně patologický jev.
11. Prostituce, dětská pornografie, týrané a zneužívané děti a komerční zneužívání dětí.
12. Netolismus (virtuální drogy) a patologické hráčství (gambling).
13. Prevence a řešení výskytu alkoholismu, nikotinismu a další drogových závislostí.
14. Sekty a sociálně patologická náboženství.
15. Divácké násilí, vandalismus, sprejerství atd.
16. Preventivní programy škol a školských zařízení (jejich konstrukce, realizace a evaluace).